

ΕΠΕΙΓΟΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΙΘΑΓΕΝΕΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αθήνα, 2 Νοεμβρίου 2015

Αριθ. Πρωτ: οικ.71360/15

Πληροφορίες: Δ. Διαμαντίδου
Τηλέφωνο: 2131361219
e-mail: d.diamantidou@ypes.gr
Ταχ. Δ/ση: Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. Κώδικας: 105 63

Προς: 1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
Δ/σεις Αλλοδαπών και Μετανάστευσης
2. Αρχηγείο Ελληνικής Αστυνομίας
Δ/ση Αλλοδαπών

Εγκύκλιος αριθ. 40

Θέμα : Παροχή οδηγιών για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του π.δ. 106/2007, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν.4071/2012, σχετικά με την «Ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στην ελληνική επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους»

Σε συνέχεια σχετικών εγγράφων της Ε.Ε. και στο πλαίσιο της πάγιας νομολογίας του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου σχετικά με τη μεταφορά των Οδηγιών στο εσωτερικό δίκαιο, σύμφωνα με την οποία είναι σημαντικό να εφαρμόζονται τα ατομικά δικαιώματα που απονέμονται από τη νομοθεσία της Ε.Ε. κατά τρόπο που να ανταποκρίνεται πλήρως στις απαιτήσεις της σαφήνειας και ασφάλειας δικαίου, προκειμένου οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν το πλήρες περιεχόμενο των δικαιωμάτων τους, {ανεξαρτήτως εάν αυτά απονέμονται ρητά από το παράγωγο δίκαιο ή απορρέουν από δικαιώματα προβλεπόμενα στη Συνθήκη, σε συνδυασμό με δικαιώματα που υφίστανται βάσει του παράγωγου δικαίου}, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις της Οδηγίας 2004/38/Ε.Ε., η οποία έχει ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με τις διατάξεις του αριθ. 106/2007 π.δ., όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 42 του ν.4071/2012 (ΦΕΚ 85 Α') σχετικά με την «Ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στην ελληνική επικράτεια των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους», το δικαίωμα εισόδου και διαμονής στο κράτος – μέλος στο οποίο ασκεί ελεύθερη κυκλοφορία πολίτης της Ε.Ε., παρέχεται αυτόματα και στα μέλη της οικογένειάς του που είναι πολίτες της Ένωσης ή πολίτες τρίτων χωρών, τα οποία τον συνοδεύουν ή έρχονται να τον συναντήσουν.

Στον ορισμό των μελών οικογένειας του πολίτη της Ένωσης, στους οποίους παρέχεται αυτόματο δικαίωμα διαμονής, συμπεριλαμβάνονται:

(α) ο/η σύζυγος ανεξαρτήτως ιθαγένειας,

(β) ανεξαρτήτως ιθαγένειας: οι κατιόντες, συγγενείς εξ αίματος σε ευθεία γραμμή, των συζύγων, οι οποίοι είναι κάτω της ηλικίας των 21 ετών ή ανεξαρτήτως ηλικίας, εφόσον είναι συντηρούμενοι, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου, κατά την ανωτέρω διάκριση, ως προς την ηλικία, καθώς και τα τέκνα που έχουν υιοθετηθεί, επίσης κατά την ανωτέρω διάκριση,

(γ) ανεξαρτήτως ιθαγένειας, οι απευθείας ανιόντες του πολίτη της Ένωσης, καθώς και εκείνοι του/της συζύγου, εφόσον είναι συντηρούμενοι.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω δεν φαίνεται να παρέχεται δικαίωμα διαμονής σε πολίτη τρίτης χώρας, γονέα ανήλικου πολίτη της Ένωσης που ασκεί ελεύθερη κυκλοφορία, εφόσον ο γονέας δεν συντηρείται από τον πολίτη της Ένωσης.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την εκδοθείσα νομολογία του Δικαστηρίου της Ε.Ε (βλ. ιδίως αποφάσεις ΔΕΕ στις υποθέσεις C-200/02 *Zhu & Chen* της 19^{ης} Οκτωβρίου 2004, C-34/09 *Zambrano*, της 8^{ης} Μαρτίου 2011, C-86/12 *Αλοκρα* κ.ά.), το άρθρο 21 ΣΛΕΕ και ιδίως το γεγονός ότι *μια άρνηση χορήγησης άδειας διαμονής θα έχει ως συνέπεια να υποχρεωθούν ανήλικοι πολίτες της Ένωσης να εγκαταλείψουν το έδαφος της Ένωσης προκειμένου να συνοδεύσουν τους γονείς τους και επί της ουσίας να απολέσουν, κατά το ουσιώδες μέρος τους, τα δικαιώματα που έχουν αποκτήσει από την ιδιότητά τους ως πολίτη της Ένωσης*, και την οδηγία 2004/38/ΕΚ, στην οποία συμπεριελήφθη, κατά τα διαλαμβανόμενα στο προοίμιο αυτής, όλη η σχετική με την ελεύθερη κυκλοφορία νομολογία, **παρέχεται δικαίωμα διαμονής σε ανήλικο αλλοδαπό πολίτη άλλου κράτους μέλους της ΕΕ, ο οποίος διαθέτει τη δέουσα υγειονομική ασφάλιση και συντηρείται από γονέα πολίτη τρίτης χώρας, του οποίου οι πόροι επαρκούν ώστε να μην επιβαρύνει ο πρώτος τα δημόσια οικονομικά του κράτους μέλους υποδοχής.**

Οι ίδιες διατάξεις επιτρέπουν στον γονέα, ο οποίος έχει πράγματι την επιμέλεια του εν λόγω πολίτη, να διαμείνει μαζί του στο κράτος μέλος υποδοχής, υπό τον όρο ότι διαθέτει για τον εαυτό του και το/τα συντηρούμενο/α τέκνο/α του επαρκείς πόρους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια παραμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής.

Στις περιπτώσεις αυτές, χορηγείται στον πολίτη τρίτης χώρας, γονέα του τέκνου, **Δελτίο διαμονής πενταετούς διάρκειας**, το οποίο παρέχει στον κάτοχό του όλα τα δικαιώματα όπως αυτά ορίζονται στο π.δ.106/2007.

Συμπληρωματικά, προς ενημέρωση και ορθή συμμόρφωση των υπηρεσιών σας στην Οδηγία 2004/38/ΕΕ και στο δίκαιο που προκύπτει από συνδυασμό δικαιωμάτων που απορρέουν από τη Συνθήκη και το παράγωγο δίκαιο, σας γνωρίζουμε ότι οι σημαντικότερες αποφάσεις που έχουν εκδοθεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και αφορούν στην υπόψη Οδηγία είναι, **εκτός από τις ως άνω αναφερόμενες, επιπλέον** οι ακόλουθες:

Υποθέσεις ΔΕΕ: C – 49/00, C-410/03, C-102/08, C-256/11, C-34/09, C- 325/09, C-1/05, C-127/08,C-162/09.

Τις παραπάνω αποφάσεις μπορείτε να αναζητήσετε στην ιστοσελίδα «Eurora lex» και στην επιλογή «νομολογία» χρησιμοποιώντας ως κριτήριο αναζήτησης, τον αριθμό της υπόθεσης.

Τέλος σας υπενθυμίζουμε ότι για οποιοδήποτε ζήτημα ερμηνείας των διατάξεων της Οδηγίας μπορείτε να ανατρέχετε στην υπ' αριθ. COM(2009) 313 Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο με θέμα «**Κατευθυντήριες γραμμές για την καλύτερη ενσωμάτωση και εφαρμογή της οδηγίας 2004/38/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών**».

Είμαστε στη διάθεσή σας για κάθε αναγκαία διευκρίνιση ή πληροφορία.

Ο Γεν. Γραμματέας

Β. Παπαδόπουλος

Κοινοποίηση

1. Υπουργείο Εξωτερικών / Γ4 Διεύθυνση/ ΕΝΥΕΕ
2. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
Δ/νση Απασχόλησης / Τμήμα ΙΙΙ
3. Συνήγορο του Πολίτη
4. Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών
5. ΕΔΑΜ

Εσωτερική Διανομή

1. Δ/νση Μεταναστευτικής Πολιτικής
2. Δ/νση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης